

Monitorování zásoby dusíku na řepných polích pro Tereos TTD 2025

Zpráva podle vzorků odebraných 25.2. – 28.2.2025

Zásoba dusíku v půdě je nejdůležitějším faktorem pro stanovení potřeby hnojení cukrovky. Proto od roku 2002 monitoruje Řepářský institut na objednávku řepářské komise TTD tuto zásobu na polích pro cukrovku. Bylo vybráno cca 40 lokalit pokrývajících řepné rajony a na přelomu února a března tu byly odebrány půdní vzorky z vrstev 0 – 30, 30 – 60 a 60 – 90 cm. Ve vzorcích stanovila ZOL Postoloprty nitratový a amonný dusík (a jako jejich součet pak zásoba N_{\min}). Výsledky tohoto stanovení spolu s korekcí na předplodiny a organické hnojení dávají jistou představu o zásobě dusíku v regionu. Nemohou sice nahradit vzorkování jednotlivých polí, ukazují však kolísání nebo stabilitu zásoby v oblasti, ukazují střední úroveň potřeby hnojení, ukazují možnosti úspory nákladů na hnojení nebo naopak lokality, kde může hnojení přinést výraznější výnosový efekt. Řepářský institut monitoroval zásobu dusíku už v minulosti – v letech 1987 – 1998. Počet lokalit i počet odběrových termínů se lišil podle finančních možností, v každém případě je tu však možnost srovnat náš dnešní stav s dlouhodobým průměrem.

Zásoba dusíku na monitorovaných lokalitách TTD je v připojené tabulce. Tabulka výsledků je doplněna též prognózou potřeby hnojení pro jednotlivé lokality (vycházeli jsme přitom z předpokladu výnosu cca 80 t/ha).

Zásoba dusíku v půdě je letos téměř všude velmi vysoká! Narozdíl od předešlého ročníku 2024, kdy byly zásoby naopak nižší, letos jsou na řadě lokalit opravdu zásoby extrémní, nad 300 i 400 kg/ha N_{\min} . Je to především důsledek velmi suché zimy – včera jsme ve zprávách slyšeli, že srážky prosinec – únor za celé Česko byly jen 79 mm. Zimní srážky 2023/24 byly 200 – 250 mm! Navíc byla zima velmi teplá a v půdě asi stále probíhal mineralizace organického dusíku. Pouze v regionu Boleslavsko jsou zásoby dusíku poněkud nižší a hnojení by tu mohlo jistý efekt přinášet. Je velmi obtížné pro tuto situaci doporučit hnojení, resp. dávky které nebudou agronomům připadat zcela neobvyklé, mimo jejich zkušenost. Uchýlili jsme se k poněkud alibistickému postupu: Tam, kde zásoby překračují potřebu hnojení (160 kg/ha N) o méně, než 100 kg/ha doporučujeme hnojit „zajišťovací“ dávkou cca 30 kg/ha N. Teprve tam, kde zásoba překračuje potřebu o více, než 100 kg/ha doporučujeme vůbec nehnojit. Přesto vychází tato nulová potřeba hnojení na 16 lokalitách z celkových 42. Jinak řečeno, pro tuto výjimečnou situaci doporučujeme výrazně vyšší hnojení, než z našeho dlouholetého pokusného ověřování vyplynulo, a přesto je **průměrná doporučená dávka pouze 29 kg/ha N**. Prosíme velmi naléhavě pěstitele – znáte svá pole, ale opravdu zvažte ještě tuto situaci, vysokou zásobu N. Dusík s velkou pravděpodobností nepřinese na většině polí žádný výnosový efekt, může snížit cukernatost a stojí hodně peněz. Omezte letos dávky dusíku. Opět je to příklad, jak je potřeba s dávkami dusíku pracovat, jak rozdílné jsou ročníky.

Opravdu přesné hnojení by mělo vycházet ze vzorkování jednotlivých polí. Doporučujeme velmi, abyste se o diferenciaci dávek na jednotlivá pole snažili (zejména tím, že si svá pole necháte ovzorkovat), je to významný zdroj úspor i výnosových efektů. S ohledem na dostatečné zásoby dusíku ve hlubších půdních vrstvách by se hnojení opět mělo orientovat na jednu dávku od období kolem setí a nejpozději do poloviny května. V pozdějších termínech bude mít řepa kořeny ve větších hloubkách, kde je dusíku opravdu dost. Prohlédněte si pečlivě výsledky monitorování, doporučené dávky a přidejte svou zkušenost. Dbejte na rovnoměrnou aplikaci a pozor na amonný a amidický dusík v průběhu vzházení! Může tu dojít k poškození rostlin. V tomto období jsou vždy lepší ledky.

Klára Pavlů, Jaromír Chochola, Řepářský institut

Lokalita	Okres	Zásoba dusíku v půdě 25.2 - 27.2.2025 kg N/ha					Korigovaná zás. N 0 - 60 kg/ha	Doporučené hnojení kg/ha N
		N min 0-30 cm	N min 30-60 cm	N min 60-90 cm	N min 0-60 cm	N min 0-90 cm		
Klecany	PHZ	Výsledky zatím chybí					??	??
Slatina	PHZ	128	186	135	314	449	314	0
Brázdím	PHZ	64	167	105	231	337	231	30
Vyšehořovice	PHV	176	213	104	389	493	389	0
Rostoklaty	PHV	73	89	55	162	217	162	30
Okolí Prahy		88	131	80	219	299	219	15
Pěnčín	LB	43	45	36	88	124	98	62
Plazy	MB	71	97	71	168	239	188	30
Semčice	MB	69	23	53	92	145	112	48
Luštěnice	MB	193	97	193	290	483	290	0
Dobrovice	MB	34	24	34	58	92	58	102
Bezno	MB	72	101	85	173	258	183	30
Čistá	MB	39	72	63	111	173	111	49
Mečeříž	MB	32	46	40	78	118	98	62
Katusice	MB	40	78	89	118	207	118	42
Skalsko	MB	34	34	31	68	99	78	82
Boleslavsko		63	62	69	124	194	133	51
Klapý	LT	167	176	160	343	502	363	0
Peruc	LN	49	174	141	222	364	222	0
Černuc	LT	47	115	88	162	250	182	30
Hoštka	LT	114	227	227	340	567	355	0
Liblice	ME	16	69	53	85	138	85	75
Litoměřicko/Mělnicko		79	152	134	231	364	242	21
Sloveč	NB	168	174	136	342	477	342	0
Kouty	NB	100	181	197	281	479	281	0
Nový Bydžov	HK	61	82	65	143	208	153	30
Králíky	HK	143	141	48	284	332	304	0
Nymburk		118	144	111	262	374	270	8
Křečhoř	KO	137	174	181	312	493	322	0
Potěhy	KH	102	161	154	263	418	283	0
Bečváry	KO	84	83	103	167	270	177	30
Kolín		108	139	146	247	393	261	10
Běchary	JC	119	189	171	308	479	328	0
Slatiny	JC	137	148	115	285	400	305	0
Bystřice	JC	21	37	35	58	92	78	82
Dobrá Voda	JC	65	96	63	161	224	181	30
Rasošky	HK	51	69	97	120	216	120	40
Chomutice	JC	51	118	204	168	373	178	30
Jičín/Hradec		79	108	96	186	283	202	30
Dobruška	RK	105	217	204	322	526	342	0
Nahořany	NA	34	32	18	65	84	85	75
České Meziříčí	NA	149	142	106	292	398	312	0
Jaroměř	NA	48	115	84	163	247	163	30
Dolany	NA	36	56	42	93	135	103	57
České Meziříčí		74	112	91	187	278	201	32
Chýš'	PA	64	56	31	120	151	135	30
Bylany	PA	132	227	69	358	427	368	0
Tuněchody	CR	72	101	66	174	239	194	30
Jenišovice	CR	74	93	89	168	257	188	30
Dolní Sloupnice	UO	90	89	65	179	244	199	30
Hrochův Týnec		86	113	64	200	264	217	24
TTD 25 - 27.2.2025		82	113	96	195	292	206	29
TTD 28.2. - 5.3.2024		29	35	37	64	101	72	88
TTD 28.2. - 4.3.2023		42	47	50	89	139	103	30
TTD 28.2.-4.3.2022		56	84	72	140	211	149	27
TTD 22.2.-2.3.2021		24	39	42	63	105	75	85
TTD 1986 - 2020		36	50	46	88	136	96	75

